

I-VI/2022

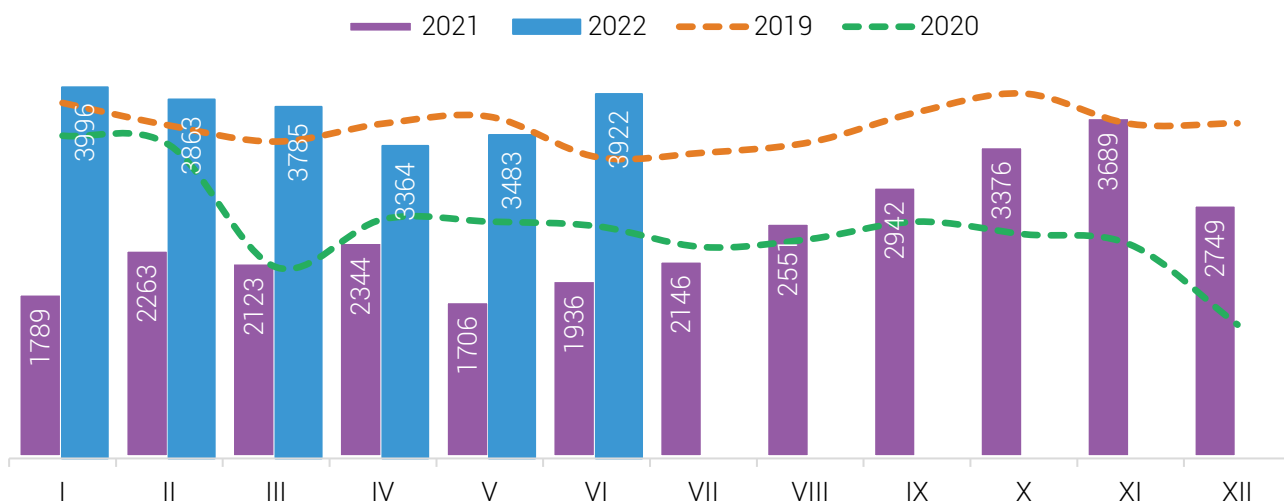
Тархаасан: 2022 оны 7 дугаар сарын 08

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг өмнөх оны мөн үеэс 9530 (89.9%)-аар өссөн байна

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг 2022 оны эхний хагас жилд 20125 болж, өмнөх оны мөн үеэс 9530 (89.9%)-аар өсжээ. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг өмнөх оны мөн үеэс өсөхөд өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 7527 (2.4 дахин), хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 1576 (45.4%), хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 260 (82.8%), хүний бэлгийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 152 (60.8%)-оор өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

ЗУРАГ 1. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, сараар

Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн 1015 хэргийн 64 (6.3%) нь Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн 11.7 дугаар зүйл (Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх гэмт хэрэг)-ээр зүйлчлэгдсэн байна.

Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх гэмт хэрэг 2022 оны эхний хагас жилд 64 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 7 (9.9%)-гоор буурчээ. Харин 2022 оны 6 дугаар сард 9 хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх сараас 3 (25.0%)-аар буурсан байна.

Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас 2022 оны эхний хагас жилд 5768 зөрчил бүртгэгдсэний 4606 (79.9 %) зөрчлийг шалган шийдвэрлэжээ.

Бүртгэгдсэн гэр бүлийн хүчирхийллийн нийт зөрчил өмнөх оны мөн үеэс 962 (20.0%)-оор, шийдвэрлэсэн гэр бүлийн хүчирхийллийн нийт зөрчил 1061 (29.9%)-ээр тус тус өсжээ.

16, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг 2022 оны эхний хагас жилд 93 болж, өмнөх оны мөн үеэс 44 (89.8%)-өөр өссөн байна. Харин 2022 оны 6 дугаар сард 18 болж, өмнөх сараас 2 (12.5%)-оор өссөн байна.

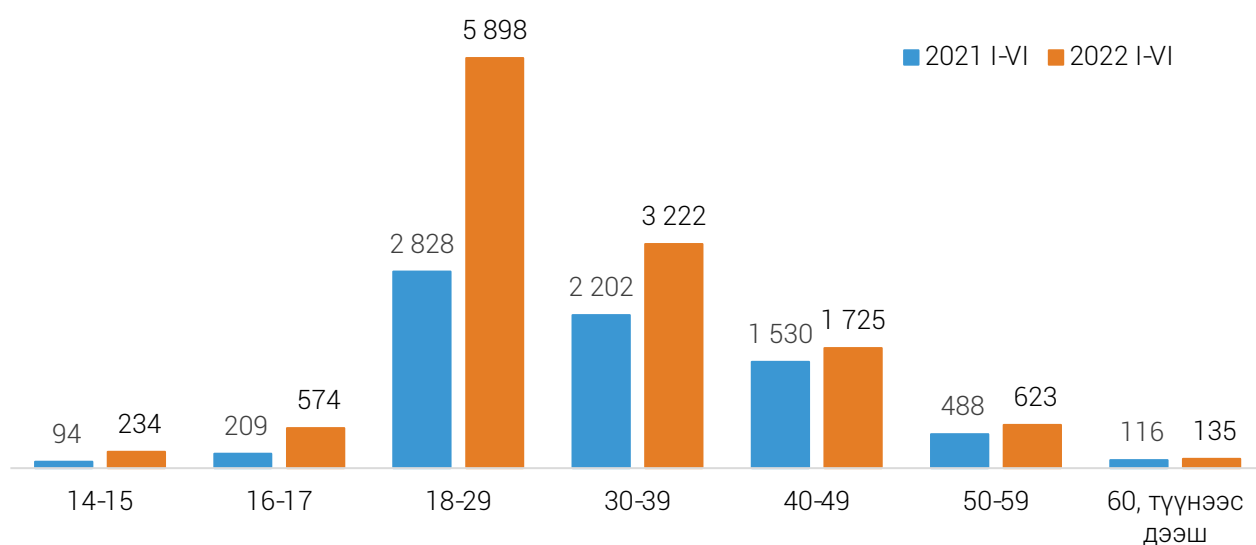
Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 2022 оны эхний хагас жилд 1015 болж, өмнөх оны мөн үеэс 324 (46.9%)–өөр, эмэгтэй хүн оролцсон хэрэг 2760 болж, 1188 (75.6%)–аар, хүүхэд оролцсон хэрэг 703 болж, 438 (2.7 дахин)–аар, согтуугаар үйлдсэн гэмт хэрэг 3144 болж, 1009 (47.3%)–өөр, бүлэглэн үйлдсэн хэрэг 846 болж, 259 (44.1 %)–өөр, мансуурсан үедээ үйлдсэн хэрэг 94 болж, 17 (22.1%)–гоор тус тус өсжээ.

ЗУРАГ 2. УЧИРСАН ХОХИРОЛ БОЛОН НӨХӨН ТӨЛҮҮЛСЭН ХОХИРОЛ, сараар, тэрбум төгрөгөөр

Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 2022 оны эхний хагас жилд 167.3 тэрбум төгрөг, нөхөн төлүүлсэн хохирлын хэмжээ 95.0 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 81.7 (2.0 дахин) тэрбум төгрөгөөр, нөхөн төлүүлсэн хохирол 55.6 (2.4 дахин) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

ЗУРАГ 3. ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДСОН ЯЛЛАГДАГЧ, насны бүлгээр, жил бүрийн эхний хагас жилийн байдлаар

Гэмт хэрэгт холбогдсон нийт яллагдагчдын тоо 2022 оны эхний хагас жилд 12411 болж, өмнөх оны мөн үеэс 4944 (66.2%)–өөр өсжээ. Нийт гэмт хэрэгт холбогдсон яллагдагчийн 808 (6.5%) нь 18 хүртэлх насны хүүхэд, 2402 (19.4%) нь эмэгтэйчүүд байна.

ХҮСНЭГТ 1. ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС ХОХИРСОН, ГЭМТСЭН, НАС БАРСАН ХҮН, насны бүлгээр, хүйсээр, жил бүрийн эхний хагас жилийн байдлаар

Үзүүлэлт	Хохирсон хүн		Гэмтсэн хүн		Нас барсан хүн	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
	I-VI	I-VI	I-VI	I-VI	I-VI	I-VI
Улсын дүн	10 259	19 973	3 666	5 505	280	376
Эмэгтэй	4 672	9 244	1 384	2 021	77	107
7 хүртэлх	69	82	33	40	19	26
8-17	414	1 072	162	381	10	20
18-29	2 735	5 094	1 040	1 599	48	51
30-39	3 367	6 537	1 208	1 811	73	90
40-49	2 168	4 142	712	992	59	83
50-59	1 057	2 158	368	478	50	64
60-69	346	730	102	155	13	27
70, түүнээс дээш	103	158	41	49	8	15

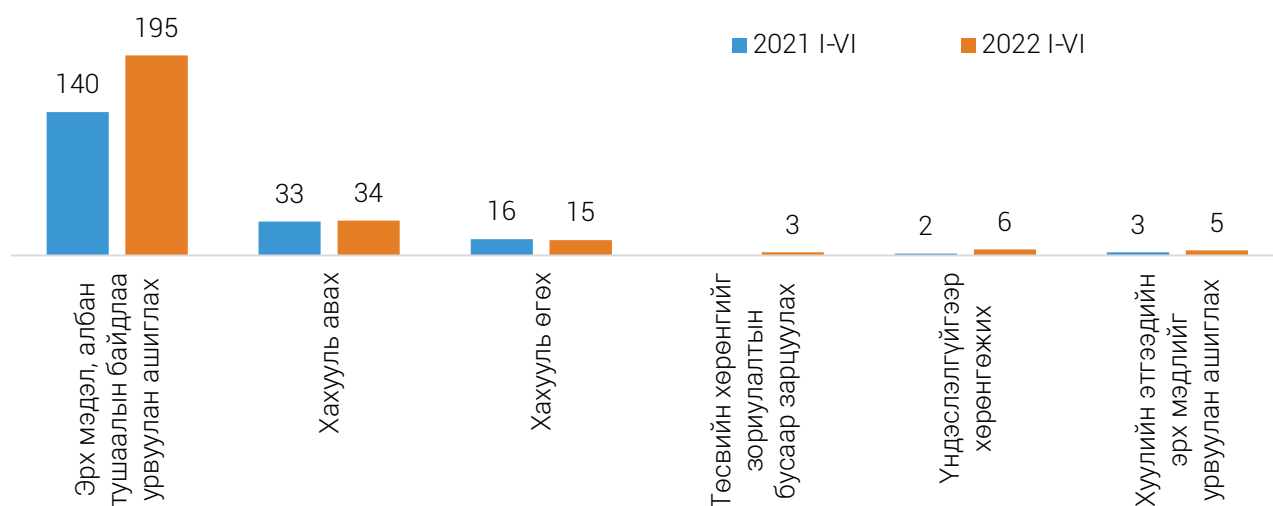
Гэмт хэргийн улмаас хохирсон хүн 2022 оны эхний хагас жилд 20.0 мянга болж, 1154 (5.8%) нь 18 хүртэлх насны хүүхэд, 9244 (46.3%) нь эмэгтэйчүүд байна. Гэмт хэргийн улмаас 2022 оны эхний хагас жилд 5505 хүн гэмтэж, 376 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үеэс гэмтсэн хүн 1839 (50.2%)-өөр, нас барсан хүн 96 (34.3%)-гаар өсжээ.

Улсын хэмжээнд 2022 оны эхний хагас жилд 37.2 мянган хүн эрүүлжүүлэгдэж, 9.0 мянган хүн баривчлагдсан нь өмнөх оны мөн үеэс эрүүлжүүлэгдсэн хүн 2887 (8.4%)-гоор, баривчлагдсан хүн 1841 (25.7%)-ээр тус тус өссөн байна.

Авлигатай тэмцэх газрын Мөрдөн шалгах хэлтэст 2022 оны эхний хагас жилд 247 авлигын хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 66 (36.5%)-гаар өсжээ. Авлигын гэмт хэрэг өмнөх оны мөн үеэс өсөхөд эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах гэмт хэрэг 55 (39.3%)-аар өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Бүртгэгдсэн 247 авлигын хавтаст хэргийг Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн 22 дугаар бүлгийн зүйлээр ангилахад 195 (75.6%) нь эрх мэдэл, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашиглах, 34 (13.2%) нь хахууль авах гэмт хэрэг, 15 (5.8%) нь хахууль өгөх гэмт хэрэг, 6 (2.3%) нь үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжих гэмт хэрэг, 3 (1.2%) нь төсвийн хөрөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулах гэмт хэрэг, 5 (1.9%) нь хуулийн этгээдийн эрх мэдлийг урвуулан ашиглах гэмт хэрэг байна.

ЗУРАГ 4. АВЛИГЫН ГЭМТ ХЭРЭГ, хэргийн төрлөөр, жил бүрийн эхний хагас жилийн байдлаар

Ойлголт, тодорхойлолт

Гэмт хэрэг: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг ойлгоно.

16, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

Тухайн хугацаанд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоог 16, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000-аар үржүүлж тооцно.

Хохирогч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас амь нас, эрүүл мэнд, бусад эрх, эрх чөлөө, эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус хохирол хүлээсэн хүн, хуулийн этгээдийг ойлгоно.

Гэмт хэргийн хохирол: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

Яллагдагч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолтой танилцсан сэжигтнийг ойлгоно.

Эх үүсвэр:

Цагдаагийн ерөнхий газрын мэдээлэл

Ангилал, код:

Гэмт хэргийн статистикийн олон улсын ангилал

Мэдээлэл авах холбоос:

<http://www.nso.mn/>

<http://www.1212.mn/>

Дараагийн мэдээ тархаах хуваарь:

2022 оны 08 дугаар сарын 14

Нийгмийн статистикийн газрын
дарга Э.Эрдэнэсан
Утас: (976-51)-266414

Нийгмийн статистикийн газрын
статистикч Ц.Дулмаа
Утас: (976-51)-263966

/StatisticMGL

information@nso.mn

1900-1212